

Vegyesrítőből

DEBRECZENI FÜGGETLEN UJSÁG

ELŐFIZETÉSI ÁR: HELYBEN: EGY HÓRA 1 K 40 F. NEGYEDÉVRE 4 KORONA, VIDÉKEN: EGY HÓRA 1 KORONA 50 FILLÉR, NEGYEDÉVRE 4 KORONA 50 FILLÉR

✦ POLITIKAI NAPILAP ✦

FELELŐS SZERKESZTŐ: DR. HEGEDŰS LORÁNT
KIADÓTULAJDONOSOK: HOFFMANN ÉS KRONOVITZ
SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL: PIAC-UTCA 49

Csapataink előnyomulása Bukovinában

Brezánál átkeltünk a Moldován — Kimpolungnál támadjuk az oroszokat — A Stochodnál és Baranoviczinél az orosz támadások összeomlottak — A németek a Sommenál visszaverték az angol és francia csapatok rohamait

Az orosz háború Höfer jelentése

Budapest, július 9. — (Miniszterelnökség sajtóosztálya.) — *A főhadiszállás jelentése az orosz hadszíntérről:*

Bukovinában csapataink, melyek közül különösen a nyugatgalíciai 13. számú gyalogezred tünt ki, harccal kierőszakolták Brezánál a Moldován való átkelést.

Kolomeától délnyugatra orosz osztagok Mikulicynen túl tapogatózva igyekeznek előre. Kelet-Galiciában egyébként változatlan helyzet mellett nincs nevezetesebb esemény.

Wolhyniában és a Stochod mellett Stobychwánál orosz támadásokot vertünk vissza.

Baranowiczitől északkeletre a szövetséges csapatok harcveronalán újra erős orosz támadó oszlopok omlottak össze.

Repülőink Dubnotól északnyugatra egy hebizonyítottan csakis egy orosz hadtest törzstől megszállott majoreszoptra bombákat dobtak le. Az ellenség a veszélyeztetett házakra nyomban felvonta a genii lobogót.

HÖFER altábornagy, a vezérkar főnökének helyettese.

A német jelentés

Berlin, július 9. — (Miniszterelnökség sajtóosztálya.) *A nagy főhadiszállás jelentése a keleti hadszíntérről:*

Lipóti bajor herceg tábornagy hadseregportja: Az oroszok a tegnapi emelt arcvonalak ellen még többször ismételték erős támadásaikat, amelyek legnagyobb veszteségeik mellett ismét összeomlottak. A két legutóbbi nap harcában itt 2 tisztet és 631 főnyi legénységet elfogtunk.

Linsingen tábornok hadseregportjánál több helyen az ellenség előretörései eredménytelenek maradtak.

Molodecznonál elszállításra kész orosz csapatokat bőségesen bombáztunk. 7-én Borovnotól keletre a Stochodnál légi harcban lefőtöttünk egy repülőgépet.

Előnyomulásunk Bukovinában

Beszterce, július 9. (Magyar Távirati Iroda.) *Dorna-Watráról* jelentik:

Az oroszok a Moldova és Suczawa között rendkívüli megerősítéseken dolgoznak. Két hét alatt az oroszok egyetlen lépéssel sem tudtak előrehaladni a magyar határ felé, sőt kolomeai küzdelmeink során a *Lajosfalvával* szemben fekvő *Kirlibabánál* támadásunk elkeseredett küzdelemre vezetett és ádáz dühvel tombolt egészen *Kuty* városáig. Az oroszok *ellentámadással* feleltek, azonban lépésről lépésre visszaszorítottuk őket. A *mestickvecsi magaslatoknál* az oroszok több ízben támadtak, hogy ellensúlyozzák kirlibabai támadásunkat, azonban a legkisebb siker nélkül. A szembenálló felek a *szakakancsi* hegyvidéknél erdőket taroltak le és óriási szálfakkal erősítették meg állásaikat, azonkívül sziklákat robbantottak; ezekbe a medencékbe huzódnak a nehéz lövegek elől az ostromlottak. *Kimpolungnál támadásban állunk, az oroszokat visszaszorítjuk.*

Orosz hullahegyek a kirlibabai nagy csatában Az oroszok visszavonulnak

Ó-Radna, július 9. (Magyar Távirati Iroda.) Az oroszoknak Kirlibabánál elért sikereink következtében menekülésszerűen kellett visszavonulniuk. Az oroszok veszteségei minden képzeletet fölülmulnak. Állásaink előtt halmokban fekszenek az orosz hullák.

Előnyomulásunk következtében az oroszok Bukovina kiürítésére készülnek. A polgári hatóságokat Suczawából és Jakobenyből már visszakiűlték Cesrnovicba. Az oroszok visszavonulásuk közben Ickany és Gurahumórán kívül számos falut felgyújtottak.

Ó-Radna, július 9. (Magyar Távirati Iroda.) Az oroszok visszavonulása Kirlibabánál tegnap reggel megkezdődött, miután csapataink ellenállhatatlan rohammal elfoglalták állásaik legnagyobb részét. Kirlibabától északra Luczynánál sikeres ütközetet vívtunk az oroszokkal.

A bukovinai helytartóság Kolozsvárott

Kolozsvár, július 9. A bukovinai helytartóság a legközelebbi napokban Kolozsvárra készül. Az oroszok második inváziójának idején is Kolozsvárt székelt a bukovinai helytartóság Merán gróf helytartó vezetésével. Annak idején a Ferenc József-uti Aránia-palotában volt ez a fontos hivatal és csak Bukovina teljes megtisztítása után tette át székhelyét Dorna-Watrára. A helytartóság, valamint maga Merán gróf helytartó is *még mindig Dorna-Watrán van*, amely — amint ebből is látható — szilárdan biztosítja van az oroszok támadása ellen. A helytartóság csak azért költözik Kolozsvárra, mert Bukovina nagyrésze már az oroszok kezébe kerülve, az elmenekült lakosság a belső hadműveleti területen levő Dorna-Watrát nehezen közelítheti meg, ha ügyes-bajos dolgát a helytartóságnál el akarja intézni. Kolozsvár a környék legnagyobb városa s már ezért is a legalkalmasabb a helytartósági székhelynek. A helytartósági hivatal könyvei, aktái és egyéb felszerelése már meg is érkeztek a kolozsvári állomásra s így pár nap múlva a bukovinai helytartóság ismét Kolozsvárt kezdi meg működését.

Ellentétek Brussilov és négy alvezére között

Stockholm, július 9. Egy itteni lap bizalmi embere, aki június 30-án távozott Pétervárról, a következőket beszéli:

Suwajew tábornok hadügyminiszter, aki éppen most tért vissza a délnyugati harctérről Pétervárra, érdekes híreket hozott, melyeket a nagyközönség előtt érthető okokból titkolnak ugyan, intim katonai és politikai körökben azonban élénken és éppen nem reményteljesen tárgyalnak. Az elmúlt hetek ujjongó hangulatát bizonyos katzenjammer váltotta föl.

Suwajew tábornok nemcsak kevésbé kielégítő megbeszélést folytatott Brussilow tábornokkal, hanem elhozta *négy hadseregparancsnok memorandumát*, melyet a cár elé fog terjeszteni s amely száraz szavakkal kijelenti,

URANIA

Hétfőn Keddén július 10-11.

Mikor béke lesz

romantikus énekes és táncos kinemaszkecs 3 felvonásban. Irta Vágó Géza, zenéjét szerző Komjáthy Károly.

SZEMÉLYEK: A francia nő Krasznay Aranka A belga szobalány Szele Elza Huszárkapitány Szőke Sándor Bajor katonája Vass Ferenc.

Ezt megelőző A feltámadt leány bírány dráma 3 felvonásban.

Előadások kezdete: 7 órakor rendez, 9 órakor mérsékeltén emelt helyarárral.

APOLLO

Ma, hétfőn Előadások 7 és 9 órakor

Király Ernő vendégjátékai

Kovács Andor és

Balogh Böske közreműködésével.

Jegyek előre váltathatók délelőtt 11 órától.

hogy a Londonon át Pétervárról megparancsolt további offenzíva a Brussilow-seregek megbénult feszítő ereje következtében lehetetlenné vált. Az emlékiratot aláírták: Lesitzki tábornok, aki Pflanzer-Baltin ellen harcol, Scserbatow tábornok, aki a Strypánál áll, Kaledin tábornok, aki Lucknál tünt ki és Sacharow tábornok, az ugynevezett Radziwilow-hadcsoport parancsnoka.

Ez a négy tábornok egy héttel ezelőtt résztvevett a főhadiszálláson Suwajew jelenlétében, Brussilow elnöklete alatt tartott haditanácson, melynek a további offenzíva céljáról és irányáról kellett döntenie. Suwajew azt a határozott utasítást hozta Pétervárról Brussilow részére, hogy tekintet nélkül az ember- és hadianyagban való esetleges nagy veszteségekre, minden körülmények között folytassa a megkezdett offenzívát és ezt a rendeletet azzal indokolta, hogy Pétervárról ezt az offenzívát utolsónak tartják ebben a háborúban. Ezért semmiféle áldozattól nem riadnak vissza, hogy ha csak átmeneti eredményeket is elérjenek, melyek mindenesetre kézizálogok vagy kompenzációk gyanánt szolgálhatnak. Hivatkozott a francia Pau tábornok nyilatkozatára, aki a Kaukázusba való elutazása előtt kijelentette Suwajewnek, hogy Brussilow nemcsak az osztrákok és a magyarok ellen harcol Csernovic és Lemberg között, hanem a Verdun előtt álló németek ellen is.

Ugy látszik, hogy a haditanácson Brussilow kedvezően fogadta a neki átadott utasítást; nem így azonban négy hadseregpáncsoka, a kiknek vállaira és felelősségére nehezedik Brussilow stratégiai terveinek tulajdonképeni taktikai keresztülvitele és akik jól ismerik az alájuk rendelt csapatok teljesítő képességének határát. A haditanács olykor rendkívül viharos lefolyású volt, sőt Kaledin tábornok egészen brüszk módon lemondását is fölajánlotta. Mind a négy hadseregpáncsok egybehangzóan kijelentette, hogy a további előnyomulás nem lehetetlen ugyan, de legjobb esetben csak napi eredményről lehet szó, mert a négy hadsereg jelenlegi számbeli, fizikai és erkölcsi állapota teljesen kizárja az elérendő eredmények állandó megtartását.

Ugy látszik, Kaledin hadserege szenvedett eddig a legtöbbet és csaknem ugyanennyit szenvedtek Scserbatow csapatai; ez a két vezér nyilatkozott a leghatározottabban a Brussilow-offenzíva folytatása ellen és ok javasolták az erre vonatkozó indokolt emlékiratot; ehez az ötlethez némi habozás után a másik két hadvezér is csatlakozott.

A hadtörténelemben egyedül álló memorandum ténye és tartalma — mert hiszen ez a végrehajtó csapatvezérek határozott frondeja a hadsereg legfelsőbb vezetősége ellen — ősi orosz szokás szerint nem maradt titokban, sőt csakhamar a legnagyobb nyilvánosság elé került. A hadügyminiszter adlátusa, Frolow tábornok, a mult szerdán a hadsereg és haditengerészeti klubjában számos tábornok és törzstiszt előtt előadást tartott a jelenlegi katonai helyzetről, miközben szivderítő nyíltsággal kiemelte, hogy Brussilow tábornok alvezérei tervet dolgoztak ki, mely szerint az offenzívát praktikus okokból szüneteltetni kellene, ez a terv azonban Brussilow vas energiáján meghiúsult.

Tummanow tábornok, a hadügyminiszter második segédje, akit most biztak meg a hadsereg-ellátás legfőbb vezetésével, a napokban kijelentette a hadseregszállítóknak, hogy ne befolyásoltassék magukat azokkal a hírekkel, a melyek szerint Brussilow határozott ellentétbe került az alvezéréivel. — A délnyugati fronton egyedül és kizárólag Brussilow parancsol, aki viszont a cár parancsait köteles végrehajtani.

A belga-francia harotér

Berlin, július 9. — (Miniszterelnökség sajtóosztálya.) A nagy főhadiszállás jelentése a nyugati hadszíntérről:

A Sommetől északra az angolok és a franciák folytatták támadásaikat, amelyeket az auvillers—mamezi erdő arcvonalon, valamint Hardecourt mindkét oldalán kivétel nélkül igen véresen visszavertünk. Az ellenség a tranesi erdőcske ellen hat hiábavaló rohamot intézett. Hardecourt faluba sikerült behatolnia. A Sommetől délre a franciák a legnagyobb heveségre fokozták tüzéségük tüzelését. Részleges előretöréseik meghiúsultak.

A többi arcvonalon részben élénk tüzharcok, ellenséges gázvállalkozások és járőrharcok voltak. Az utóbbiakban Armentüerestől keletre, az apremonti erdőben és Markirchtől nyugatra néhány foglyot ejtettünk.

Mulzer hadnagy Miramontnál lelért egy nagy angol harci repülőgépet. A császár öfelsege az érdemes repülőtszolgálati elismeréséül a Pour le mérite rendjelet adományozta. Arrastól délkeletre egy ellenséges repülőgépet védőtüzelésiünkkel leszedtünk. Egy másik, amely légi harc után Arrastól délnyugatra az ellenség vonalain túl lezuhant, ágyutüzésünkben pusztult el.

LEGFELSŐBB HADVEZETŐSÉG.

Az angol vezérkar jelentése

London, július 9. (Magyar Távirati Iroda.) Hivatalosan jelentik: Az angolok ma jelentékeny fronton fél mérföldre előbbre jutottak. — Contal Maisonnál, ahol a helyzet kielégítő, a franciákkal együttműködve, szintén előbbre haladtunk.

A nagy offenzíva hatodik napja

Berlin, július 9. A Lokalanzeiger írja: A Somme-harcterületen az angolok új támadást kezdtek, melynek célja Pozieres falu volt (Contal Maisonnól északra), azonban csak a falu nyugati széléig jutottak. Contal Maisonnál elkeseredett támadásban sikerült nekik behatolni a legelső német árkokba, de a rögtöni ellentámadás kivetette őket onnan. A Pozierestől délre végrehajtott hétszeres támadás dacára semmit sem értek el.

A Belloytól délre óriási tömegű munitió pazarlással és gázok alkalmazásával intézett francia támadások is éppen úgy meghiúsultak, mint az angoloké, úgy, hogy ellenségeink tisztában lehetnek azzal, hogy a német fegyverek vívtak ki sikert. Az ellenség veszteségei nagyok voltak, míg a mieink aránylag csekélyeknek mondhatók.

Nincs jó angol vezér

Rotterdam, július 9. A Nieuwe Rotterdamse Courant katonai munkatársa írja: Az angol hadseregnek, melyet oly rövid idő alatt alakítottak, egy nagy nehézséggel kell megküzdnie: a vezérek tapasztalatlanságával. Az angol hadsereg megnövekedésével lehetetlen volt a vezéreket mindig az iskolázott erőkből választani. A gyakorlott vezérek hiánya még inkább érezhető lesz az offenzíva folytatásánál és az esetleges sikerek kiaknázásánál. A következő hetek meg fogják mutatni, hogy ez a hiány nem lesz-e végzetes az angolokra.

Az olasz háboru

Budapest, július 9. — (Miniszterelnökség sajtóosztálya.) — A főhadiszállás jelentése az olasz hadszíntérről:

Az Isonzo-arcvonalon a tüzéségi tüzelés tart. Görzre és Ranzianora az esti órákban hevesen tüzeltek. Az utóbbi helységről az olasz

tüzéség főcélpontjául a világosan megjelölt tábori kórházát szemelte ki. Az olaszok kisebb támadó vállalkozásai a görzi hídfőnél és a Monfalconetól keletre fekvő hegyhátnál meghiúsultak.

Éjjel tengeri repülőjárműveink egy raja bombákat dobott le Bierisre, San Canzianora, Bestrignára és az Adria-művekre.

A Sugana-völgytől délre levő arcvonalunk erős tüzéségi tüz alatt áll. Ezen a szakaszon tegnap nem voltak gyalogsági harcok.

HÖFER altábornagy,
a vezérkar főnökének helyettese.

Olasz minisztertanács

Lugano, július 9. A Stampa szerint a hadügyminiszter a tegnapi minisztertanácson ismertette az olasz front helyzetét, melyet különösen az isonzo-i olasz csapatok erősebb tevékenysége jellemez. Sonnino rövid jelentést tett a nemzetközi helyzetről. — A minisztertanács megállapította továbbá azokat a nyilatkozatokat, melyeket Carcano pénzügyminiszter a párisi konferencián tenni fog; ezek Olaszország pénzügyi helyzetére és pénzügyi szükségleteire vonatkoznak.

A balkáni harotér Höfer jelentése

Budapest, július 9. — (Miniszterelnökség sajtóosztálya.) — A főhadiszállás jelentése a délkeleti hadszíntérről:

A Vojusa alsó folyásánál néhány nap óta újra fokozódott a tüzéségi tevékenység. Helyenkint nehéz lövegekből is tüzeltek.

HÖFER altábornagy,
a vezérkar főnökének helyettese.

A német jelentés

Berlin, július 9. — (Miniszterelnökség sajtóosztálya.) A nagy főhadiszállás jelentése a Balkán-hadszíntérről:

Semmi ujság.

LEGFELSŐBB HADVEZETŐSÉG.

Merénylet

a görög vezérkari főnök ellen

Berlin, július 9. A Lokalanzeiger athéni tudósítója táviratozza: Dusmanis görög vezérkari főnök állítólag nem automobilbaleset áldozata lett, hanem Venizelos egyik híve merényletet intézett ellene és a vezérkari főnököt könnyen megsebesítette. A görög politikai viszonyok egyre komolyabbakká válnak, félt, hogy Venizelos polgárháborút fog felidézni, eljárása egyre jobban közeledik a forradalomhoz.

A törökök harcai

Orosz vereség Perzsiában és Kaukázusban —
A török flotta sikerei a Fekete-tengeren

Konstantinápoly, július 9. (Magyar Távirati Iroda.) A főhadiszállás jelentési július hó 8-áról:

Az Irak-fronton nyugalom van.

Felderítő osztagaink a Kermansahból elűzött orosz haderőkkel érintkezésbe jutottak Kermansahtól 25 kilométerre a Hamadanba vezető uton. A Sineh vidékén önkéntes csapataink megtámadták az orosz haderőket és hét órai harc után teljesen megverték. Az oroszok kénytelenek voltak Sinehbe menekülni, ahol önkénteseink ostrom alá vették az ellenséget. Ebben a harcban az ellenség száz halottat veszített, közöttük 2 tisztet.

Kaukázus-front: A jobbszárnyon a helyzet változatlan. A centrumban kölesönös tüzéségi tüzelés. A Csorok-szakaszon teljesen meghiúsult az oroszoknak haderőnk ellen intézett tá-

Végsőül

HIREK

***

— **Beszterce-Naszód és Szolnok-Doboka kormánybiztosa.** A hivatalos lap mai száma közli, hogy a m. kir. minisztérium a minisztertanács határozata alapján s az 1912. évi LXIII. t.-c. 4. §-a értelmében **Bethlen Balázs** gróf főispánt Szolnok-Doboka és Beszterce-Naszód vármegyék területére újból kormánybiztossá nevezte ki.

— **Debreceni tisztek kitüntetése.** A király Bodrossy Géza Dénes 3. népfelkelő gyalogezredbeli főhadnagynak a hadidiszitményes 3. osztályu katonai érdemkeresztet adományozta, egyben megparancsolta, hogy Csáki Geiszt Gyula 2. honvédhuszárezredbeli főhadnagynak a legfelsőbb dicsőre elismerés újlag tudtul adassék.

— **A debreceni Patronázs Egyesület közgyűlése.** Ma délelőtt 11 órakor a törvényszéki elnök hivatalos helyiségében tartotta meg rendes évi közgyűlést a debreceni Patronázs Egyesület Kesserü Lajos dr. törvényszéki elnök elnöklése alatt. Kesserü Lajos dr. szép megnyitó beszédet mondott, amelyben rámutatva arra, hogy a háboru újabb föllángolása miatt az újjászervezés munkájára nem kerülhet még a sor, figyelmezteti a tagokat, hogy áldozatkészségük és kötelességük teljesítésében új területek nyíltak meg a háboru folyamán. A szegény gyermekek nevelésének szép feladata mellé most odasorakozik a kötelesség, hogy azokat a kis árvákat vegyék gondozás alá, akiknek apja a háza védelmében, szent és nagy célért való küzdelemben halt el a csatatéren. E feladat buzgó és kitartó teljesítésére kéri az egyesület tagjait. — A nagy figyelemmel hallgatott és lelkes éljenzéssel és tapsal fogadott megnyitó után Fodor Emil titkár az évi jelentést, Szankay F. Béla pénztárnok pedig a pénztári jelentést terjesztette be, amely szerint az egyesület vagyona 32,592 korona 93 fillér.

— **Debrecen város félévi adózása.** Váray István dr. tanácsnok a tanácshoz benyújtott előterjesztésében bejelentette, hogy az elmúlt félévszamban Debrecen városánál befolyt állami adóban 966,887 korona 11 fillér, 76,341 korona 73 fillérrel több, mint tavaly. Mindennemű adóban befolyt összesen 191,100 korona 72 fillér, azaz 397,561 korona 45 fillérrel több, mint 1915. év első felében. Hadiségelyben kifizettetett 1914. szeptember hó 1-től kezdődően 5,740,388 korona 39 fillér.

— **Öngyilkos hadseregszállító.** A debreceni törvényszék — mint ismeretes — márciusban és áprilisban tárgyalta több galíciai lószállító bűnpörét, amelynek egyik szereplője **Feldschuh József** dugaszdag leMBERGI földbirtoKOS volt. A törvényszék Feldschuhot **három évi börtönrre** ítélte, de az ítélet jogerőre való emelkedéséig szabadlábon hagyta. Feldschuh családja Bécsben lakik s ezért a vádlott arra kérte az igazságügyminisztériumot, hogy adjon részére **Pozsonyban** való tartózkodási engedélyt. Feldschuh kérését teljesítették s a pozsonyi rendőrség felügyelete alá helyezték. — Mintegy három héttel ezelőtt Feldschuh **Bécsbe szökött**, jelentkezett az államügyészségnél s kérte, hogy mint osztrák állampolgár ellen, osztrák törvények szerint indítsanak új eljárást. Minthogy Feldschuhot még Debrecenben besorozták, ezredénél is jelentkezett. A magyar igazságügyminisztérium lépéseket tett Feldschuh kiadására s az osztrák kormány ezt el is rendelte. Mikor Feldschuh tudomást szerzett a történetéről, elkeseredésében új lakóhelyén, Schönbergben **agyonlőtte magát**.

— **Katonai lóvásárlás.** Debrecen város mezőrendőrsége a következőket közli: „Értesítjük a lótarló gazdálkodó közönséget, hogy f. évi július hó 11-én — kedden — a baromvásárló rendezési bizottság alkalmával katonai lóvásárló bizottság fog működni, amely katonai célokra alkalmas és pedig nyilvántartási lapokkal ellátott lovakat is szabad kézből, azonnali készpénzfizetés mellett meg fog vásárolni,

amely alkalommal az elővezetett lovakra nézve a vételár az eladó tulajdonosokkal alku szerint állapittatik meg. A nyilvántartó lappal ellátott lovak lapja elhozandó és megvétel esetén a bizottságnak beszolgáltatandó. Működés kezdete reggel 7 óra.”

— **Alispánból közigazgatási bíró.** A király **Majzik** Viktort, Hevesvármegye alispánját közigazgatási bíróvá nevezte ki.

— **Megszűnt a kompetencia-fa kiszolgáltatása.** Megemlékeztünk már arról, hogy a városi számvevőségénél kiváltott kompetencia-fát az erdészeti hivatal nem tudja kiadni, mert a kitermelt fa elfogyott. A múlt héten az utolsó öleket szolgáltatott ki s így öszig kompetencia-fát kapni nem lehet. A városi tanács ekkor hirdetményel fogja közölni, hogy hol és mely időponttól lesz a kompetencia-fa kapható.

— **Ivánka Imre a pozsonyi fogházban.** — Budapesti tudósítónk táviratozza: **Ivánka** Imre országgyűlési képviselőt, a pozsonyi hadseregszállítási bűnpör vádlottját, miután az országos közegészségügyi tanács megállapította korlátozott beszámíthatóságát, tehát azt, hogy büntetőjogilag felelősségre vonható, a pozsonyi kir. törvényszék intézkedésére ma a budapesti gyűjtőfogházból Pozsonyba szállították.

— **A hustalan napok husételei.** A városi tanács közli: A m. kir. belügyminiszter 67,377. III. c. számú rendeletével a keddi és pénteki hushagyó napokon állati melléktermékek elnevezés alatt árusítható cikkekül az agy és gerincvelő, a nyelv, tüdő, szív, máj, hasnyálmirigy (fehér máj), a kesedzmirigy, borjumarig (Bries), a pacal, a borjufodor, a lép, vese, a tőgy, az orr a csont, a marhaköröm, a borjufej, a borjuláb és a sertésfej, sertésköröm, sertésbörke (kocsonyahus) jelöltetett meg azzal, hogy az itt fel nem sorolt egyéb állati zsigerék, illetőleg testrészek melléktermékeknek nem tekinthetők és hushagyó napokon nem árusíthatók.

— **Internálják a montenegroiak.** Szegedről írják: Az utóbbi napokban mind sürűbben tüntek fel a pályaudvaron a montenegroiak izlése, festői ruhái. A hatalmas szál férfiak zárt vonatokban utaztak Budapest felé. Sokféle verzió járt utazásuk célja felől, a valóság pedig az, hogy a montenegroi lakosságot mostanában igen nehéz élelmezni. A komor fekete hegyeken nem fogan meg a buza, más élelmiszerek sem igen teremnek s élelmiszert odaszállítani a mostani hőségben ugyszólván lehetetlen. Ezért a kis ország lakóit az ország különböző részein internálják. Érdekes még megemlíteni, hogy Montenegro megszállásakor a lakosságnál meg hagyták az ugynevezett tradicionális fegyvereket. Most azonban ezeket összeszedik.

— **Sajtókihágásért elítelt rendőrkapitány.** Nagyváradról jelentik: Országszerte ismeretes az a vizsály, amely a nagyváradi rendőrségen dult nemrégén **Gerő Armin** főkapitány és **Dayka Endre** dr. rendőrkapitány között. — Ennek hangos dokumentumaképpen **Dayka Endre** dr. a múlt hónap elején egy röpiratot bocsájtott ki, amelyben részletesen kifejtette a főkapitány ellen emelt vádjait. Ebből a röpiratból azonban **Dayka Endre** dr. a törvény szerint előírt kötelepéldányt nem küldte be a királyi ügyészségnek és nem kért engedélyt a röpirat terjesztésére. A királyi ügyészség e miatt a sajtórendőri eljárás megindítását kérte a kihágási bíróságtól **Dayka Endre** dr. rendőrkapitány ellen. A kihágási bíróság a rendőrkapitányt öt napi elzárásra átváltoztatható 100 korona pénzbüntetésre ítélte.

— **Gyűjtsünk gyógynövényeket, barackmagot és szilvamagot!** A Hadsegélyző Hivatal által megindított gyógynövény gyűjtési akció felhívja az áldozatkész közönség figyelmét arra, hogy miként lehet a normális időkben veszendőbe menő vagy elhanyagolt anyagokból a hadviselésre nézve igen fontos értékeket teremteni. A mezőkön ingyen viritó gyógynövényeket, a barack és szilva magvát csak össze kell szedni és így kis fáradsággal, anyagi áldozat nélkül hathatósan segíthetjük a hadsereget, mely a gyógyszereket megkapja és a hősök özvegyeit, kiknek az értékesítés összege jut. A barack és szilva magjából olajat préselnek, a mely a gyógyászatban fontos mandula-olajat

madása, amellyel fel akarták tartóztatni napok óta fokozatosan végrehajtott előnyomulásunkat. Ellentámadásunkkal több helyi jelentőségű területet visszaszereztünk és nagymennyiségű hadianyagot és lőszert zsákmányoltunk. A bal-szárny több pontján előőrseink ellen intézett támadásokat az ellenség veszteségei mellett könnyűszerrel visszavertünk.

A *Javus* és a *Midilli* hadihajók a kaukázusi partvidéken sok ellenséges szállítóhajót támadtak meg. *Elsüllyesztettek négy hajót és több vitorlást, bombázták a tubei kikötőtelepeket, Norwocisktól délkeletre* és felgyújtottak ugyanott egy nagy kőolajraktárt és más szertárat. — *Utjukban nem találkoztak ellenséges hajóval.*

Egy ellenséges monitor a távolból néhány lövést tett *Kösten* szigetére, minden eredmény nélkül és azután eltávozott. Egy ellenséges torpedónaszád, amely *Pocdhoz* közeledett, hajóink tüzelése elűzött. *Julius 7-én* egy angol repülőgéphajó és egy francia torpedónaszád tünt fel *Beirut* mellett, az angol hajóról egy repülőgép szállt fel, bombákat dobott a kikötő környékére és a lakosságból három embert megsebesített.

Pöstyén

TELJES ÜZEMEN. A THERMIA PALACE SZÁLLÓ IS NYITVA.

Kelemen Samut meglopták

Egy szerb internált ellopott a képviselőtől ezer koronát

A debreceni rendőrség ma letartóztatta **Markovics Teofil** szerb internáltat, aki az Arany Bika szállónak volt éjjeli portása.

Markovics, aki már hosszabb idő óta tartózkodik Debrecenben, előzően más üzletben is volt alkalmazva, ahova először könyörületből vették föl. Innen azonban egyszerre szó nélkül eltávozott s belépett az Arany Bika szállóhoz, ahol, miután nyolc nyelven beszél, alkalmazták is s éjjeli portásnak tették. Mindezeidig nem merült föl panasz ellene. Ma reggel azonban rájöttek, hogy a tulajdonosok bizalmával visszaélt. Az Arany Bika szállóba ugyanis tegnap megszállott **Kelemen Samu** dr. országgyűlési képviselő, aki 1000 koronát helyezett el a szálló irodájában, ahol azt **Markovics Teofil** az éjszakai portás az erre rendelt **Wertheim-szekerénybe** helyezte. Reggelre azonban, amikor **Kelemen Samu** dr. a pénzét magához akarta venni, kiderült, hogy az 1000 korona eltűnt.

Azonnal jelentést tettek a rendőrségnek, ahonnan **Bardócz András**, **Oláh Gyula** detektívek siettek a helyszínére s rövid nyomozás után letartóztatták **Markovics Teofil** t, akinek szobájában az éjjeli szekrény márvány lapja alatt a hiányzó 1000 koronát megtalálták. A motoros során megtalálták a kulcsot is, amellyel **Markovics** a szekrényt kinyitotta. A kulcs be volt varrva **Markovics kabátja szárnyába**.

A nyomozás alkalmával **Markovics**nál nagymennyiségű drága férfi fehérneműt is találtak, ami annál föltűnőbb, mert az internált szerb ide teljesen lerongyolva érkezett.

A letartóztatás kapcsán most az iránt is nyomozást indított a rendőrség, hogy a szállóban és vendéglőben előfordult lopásoknak nem **Markovics-e** a tettese. **Markovics**ot a rendőrség előzetes letartóztatásba helyezte.

us 10.
jelölt tá-
k kisebb
s a Mon-
meghiu-
egy raja
nziánora,
vonalunk
szakaszon
gy,
helyettese.
S
nt a had-
ácson is-
yet külö-
bb tevé-
entést tett
ztertanács
latkozato-
zter a pá-
aszország
ségleteire
tér
erelnökség
jelentése
y nap óta
ység. He-
agy,
helyettese.
S
erelnökség
jelentése
TŐSÉG.
ellen
athéni tu-
g vezér-
esetét áldo-
e merény-
köt köny-
viszonyok
hogy Ve-
eljárása
hoz.
ai
zásban —
ngerén
yár Táv-
július hó
sahból el-
jutottak
danba ve-
sapataink
s hét órai
zok kény-
ol önkente-
t. Ebben a
szített, kö-
a helyzet
tízérségi
m meghiu-
ntézett tá-

helyettesíti. E magvakat teljes száraz állapotban, csonthéjukkal együtt küldjük be, a csomagokat a posta és vasut bérmentve veszi fel, ha „gyógynövény” tartalomra vannak jelezve, s a Hadsegélyző Hivatalnak V., Akadémia-utca 17. címezve. A gyógynövények iránt érdeklődőknek a Hadsegélyző Hivatal kívánatra tájékoztatót küld. Hársfavrág, bodzavirág, nadragulya, beléndek, arnika, pipacs, orvosi székfű, ezerjófű, üröm, ökörfarkkóró, zilize levél, anyarozs, redősirom, stb. mind gyűjthetők, de csak azon növényekről kérjük utasítást, amelyek az illető vidéken tényleg előfordulnak.

— **Debrecen 1916. évi költségvetése.** A belügyminiszter ma értesítette Debrecen város tanácsát, hogy az 1916. évre vonatkozó költségvetést jóváhagyta. — Elrendelte azonban, hogy egyes tételekre vonatkozóan a tanács adjon fölvilágosító jelentést, különösen a tételek megokolására vonatkozóan.

— **Mikor béke lesz . . .** Vágó Géza új kinema-szkeccse, mely Budapesten nagy sikert aratott, kerül ma bemutatóra az Urániában. — Az érdekes és aktuális cselekmény, valamint a színészek játéka, végül Komjáthy Károly művészi zeneszámai egyaránt a legnagyobb hatást fogják ma Debrecenben is kelteni. A szereplők egytől-egyig vérbeli művészek. Krasznay Aranka a francia nő szerepében nagyon bájos, Szeles Elza ismert nevű primadonna pedig csupa vidámság a belga szobaleány szerepében. A szkeccset megelőzi egy nagy bünyűgyi filmdráma: **A feltámadt leány.** — E szerint ma az Uránia közönsége kedves szórakozáshoz jut. Jegyelővétel reggel 9 óratól. Telefon 12-51.

— **Felhívás Hajdumegye t. gazdaközönségéhez.** Az Erőtakarmány gyár részvénytársaság Budapesten, mint a Hadi Termény R.-T. megbizottja, Hajdumegyében az ideai termésből vásárolni óhajt. Minden gazdának, aki fenti cégnek terméséből elad, a csépléshez szükséges zsákot díjmentesen kölcsönzi. — Megbizottja Hajdumegye részére N e m e t Dezső, Debrecen, Piac-utca 16. szám, Alföldi Takarékpénztár épület, 1. emelet. Megkeresésekre az Erőtakarmány gyár R.-T. hivatalnokai szívesen kiutaznak a termelő székelyére. Telefon Debrecen 344.

— **Orosz hadifoglyok terve.** Szegedről jelentik: Kalandos terve hiúsult meg a Török Géza földbirtokos tanyáján dolgozó orosz foglyoknak. Néhány hét óta tudniillik az orosz foglyok ismeretlen helyekről olyan híreket kaptak, hogy az orosz offenzíva diadalmasan halad előre. Török Géza földbirtokoshoz vasárnap délután, ebédidején beállított három orosz fogoly, mint a többi társaik megbizottja s bizalmas beszélgetést ajánlottak a gazdának. Tudomására adták, hogy az oroszok nemsokára elfoglalják az országot, ők azonban a magyarokat nem fogják bántani, mert szeretik, de álljon az élükre és legyen a vezetőjük. A bizalommal így megtszított Török Géza, aki különben tartalékos főhadnagy, azonnal csendőrökért telefonált, akik őrizetbe vették a muszkákat és gondoskodtak arról, hogy a helyzetet alaposabban tanulmányozzák és részire nem annyira pesszimistikusan.

— **Király Ernő az Apollóban.** Ma vendégszerepel Király Ernő, a Király-színház kiváló és népszerű művésze az Apollóban. — Király Ernő csupa friss újdonságot hoz. Az estén közreműködnek még: Kovács Andor, az előnyösen ismert humorista és K. Balogh Böske kabaréművész, akik szebbnél szebb új aktuálisokat adnak elő. Ma két előadás lesz 7 és 9 órai kezdettel. Helyárakat a színlapok jelzik. A nagyarányú elővételből ítélve, a Király Ernő estéi fényesen fognak sikerülni.

— **Villamos árammal cséplenek Szabadkán.** Nehogy a cséplési munkálatok megakadjanak Szabadkán, úgy akarják a szénhiányt pótolni, hogy villamos árammal hajtják a kazánokat. Ezt az eszmét a cséplőgéptulajdonosok vetették fel és azonnal tárgyalásokat kezdtek a villamos vállalat igazgatójával. A megbeszélések az igazgató és a cséplőgéptulajdonosok közt néhány napon belül befejezést nyertek és így Szabadkán a cséplést villamosággal kezdik meg.

— **Harcserű lövészet.** A 75. gyalogezred a Sárkut-tanya mellett a hó 18., 19., 20., 21. és 22. napján harcserű lövészetet tart, miért is ez időben a környéken tartózkodni tilos.

A magyar költő orosz hadifogoly rokona

*

Nagyvárad, július 9.

Biharvármegye ódon székházának folyosóján gyakran látható egy orosz hadifogoly, aki a cári gárdahuszárok önkéntesi uniformisában, formás csizmában, fiatalosan s jókedvűen megy egyik irodahelyiségből a másikba. Az orosz katonán az első pillanatban meglátszik, hogy nem a doni mezőségeken nőtt fel és mély, merengő szeméből sok szomorúság tükröződik. A gazdasági munkabizottság orosz-német tolmácsa a fiatal hadifogoly, aki páratlan ügyességet tanúsít az irodai munkákban és nagy intelligenciát az érintkezések során, amit naponta számtalan különböző egyénnel teljesítenie kell.

Litvák József orosz huszárönkéntes, aki a kárpáti harcok idején esett a magyar lovascsapatok fogságába, odahaza *Kiewben* műgyetemi hallgató és egy dús gazdag orosz zsidó család fia. Atyja kereskedő, bátyja pedig egy kiewi német lap szerkesztője. A hadifogolynál ott vannak írásai, amellyel önmagát és családját igazolja s ez okmányokból megállapítható, hogy *Litvák József Kiss Józseffel, a nagy magyar költővel áll rokonságban.*

Kiss József a „*Legendák a nagyapáról*” című költeményében tesz vallomást arról, hogy őse, aki zsidó kántor volt, Oroszországból költözött be a Tisza mellé. Habár a költeményben a nagy poéta fantáziája tarkítja a megállapított tényeket, Kiss József e versben és több más írásában gyakran kiemelte, hogy nagyapja Mayer Litvák volt, aki, miután gyönyörű énekével meghódította Varsót, Moszkvát, Brodyt, hosszú, kalandos évek után Magyarországra ért. A költőnek családi hagyományal kétségtelen világosságot vetnek Reb Mayer Litvák eredetére, amit a költő a következő sorokban örökít meg:

Szép szál legény volt, nem mint unokája,
Jó muszka vér, nagy csontos ivadék.
Utközben elkallódott családfája,
Tudj' Isten, vajjon megkerül-e még?
Szerette a bort mind körömpróbáig,
Mit érnek vele, ha letagadom?
Ivott százsornyit Moszkvától Vilnáiig
Egy tourban végig egész vonalon.
Ivott estétől hajnalpirkadásig,
Örök derűben, örök szomjajon:
Ily dözsölők, hej, manapság már ritkák —
Tisztelet néked, rabbi Mayer Litvák!

A jókedvű zsidó kántor tehát Magyarországra jött, ahol ivadékai szímmagyarok lettek és megajándékozták a nemzetet egyik legragyogóbb és legmelegebb szavú fiával.

A család másik ágának történetéről *Litvák József* hadifogoly önkéntes írásai és elbeszélései nyújtanak felvilágosítást. A hadifogoly egyik okmánya kiletét és illetőségi helyét igazolja, a másik pedig azt bizonyítja, hogy családján kívül az orosz birodalom területén más Litvák-familia nem létezik.

Az tehát majdnem kétségtelen, hogy Kiss József ebből a Litvák-családból származott, miután hivatalosan az orosz hatóságok más ily nevű familiát nem ismernek. Litvák József elmondja, hogy családjában voltak kántorok, a kik talán 100—150 évvel ezelőtt elvándoroltak Kiewből, Régi családi írások között látott is leveleket, amiket Magyarországból küldtek. — Ezek az írások majd talán igazi világosságot vetnek Kiss József őseinek eredetére. Litvák József hadifogoly huszárönkéntes ezeket az írásokat készségesen rendelkezésére bocsátja nagy nevű magyar rokonának, akit, mihelyt a háboru megengedi, mindenesetre meglátogat.

APRÓ HIRDETÉSEK

Apró hirdetések egyszeri beiktatása tíz szög hatvan fillér. Minden további szó 6 fillér. A délután négy óra után feladott hirdetések díja szavanként nyolc fillér.

Joghallgató
perfekt német társalgó, német és francia nyelv-órákat ad, esetleg nevelőknek is ajánlkozik uri családdhoz nyelvtanítás céljából. Ajánlatokat elfogad a református főgimn. igazgatósága.

Tanulónak
jó családból való fiu felvétetik. H a r m a t h y könyvtár, Fűvészkert 14.

Zálogcédulát,
törött aranyat, ezüstöt, brilliáns ékszert veszek és olcsón eladok Krámer, Arany Bika-bérház 3.

Tanuló felvétetik
Félegyházy János fűszer-és csemege-üzletében.

Francia
kettős forgatható biliárd asztal márvánnyal, felszereléssel jutányosan eladó Sajtosnál Tiszalök.

Szalongarnitúra
hármastól tükör eladó Iskola-utca 8.

Eladó
előnyös ár és fizetési feltételek mellett Debreczentől 4 kilométerre, a Nagyerdő mellett fekvő 125 kat. hold birtok, homokföld teljes gazdasági épületekkel berendezve, 70 hold rozsvetés, a többi tengeri, krumpli takarmány-árpavetés, 4 kat. hold teljes termésben lévő szőlő és gyümölcsös. Ertekezhetni a Gazdák Bankjában, Kosuth-u. 17.

Somossy László cég

HAJDUVÁRMEGYE SZÁLLÍTÓJA
Ruhavásznak — Grenadinok
Himzett batiszt — Kretonok
Bluz és ruhaselymek
óriási raktára!

BURGONYÁT

waggonszámra bármilyen állomásról szállítva minden mennyiségben

KIVITELI CÉLRA

keresünk. Ajánlatok ármegjelöléssel és a mennyiség feltüntetésével **Milko József** Szabadka, Postafők 45. címre küldendők.

Jó karban levő
20 drb fiatal jármos ökor
és 3 darab ló eladó.

Ertekezhetni Szatmáron, a Szatmári Termény-és Hitelbank részv.-t.-nál.